

20.09.2020

Pormestari

---

93 §**Lausunto luonnoksesta opetus- ja kulttuuriministeriön asetukseksi ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista**

HEL 2020-009812 T 03 00 00

Päätös

Pormestari päätti antaa opetus- ja kulttuuriministeriölle seuraavan lausunnon ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista koskevan asetuksen luonnoksesta:

Lausunnon keskeinen sisältö

Helsingin kaupunki toteaa, että asetusluonnoksen loman käsite ei ole yhdenmukainen muun ammatillista koulutusta koskevan lainsäädännön kanssa ja muun ammatillisen koulutuksen painokerroin ei ole riittävä eikä huomioi koulutusten kustannusrakenteiden eroja. Maksuttomuuskorotuskertoimella tulisi taata kaikille koulutuksen järjestäjille mahdollisuus toteuttaa laadukasta ja tuloksellista koulutusta kaikille oppivelvollisuuden laajennuksen piiriin kuuluville opiskelijoille koulutusalaan riippumatta, joten oppivelvollisuuteen liittyvän maksuttomuuden kustannukset tulee korvata koulutuksen järjestäjille täysimääräisesti, myös hankinta-, tila- ja hallinnollisen työn osalta.

Opiskelijapalautteen automaattisen keräämisen järjestelmän toimivuuden varmistaminen 1.7.2021 mennessä, kun vastuu palautteen keräämisestä siirtyy opetushallitukselle, voi olla haastavaa. Katokertoimeen tehty korjaus korostaa toivottavalla vastusten laadun merkitystä. Osa työelämäpalautteen väittämistä vaatii tarkennuksia, joilla selkeytetään sitä, mitä halutaan mitata ja tuetaan koulutuksenjärjestäjän mahdollisuuksia kehittää omaa toimintaansa saadun palautteen pohjalta.

1 § Opiskelijavuoteen kuuluvat päivät

Luonnoksen mukaan opiskelijavuoteen kuuluviksi päiviksi ei lueta koulutuksen järjestäjän päättämiä lomajaksoja.

Helsingin kaupunki toteaa, että loman käsitettä on selkeytettävä ja yhdenmukaistettava. Ammatillisen koulutuksen laissa (94 §) todetaan, että opiskelijan tulee osallistua henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman mukaisesti opetukseen, jollei hänen poissaololleen ole perustelua syytä. Ammatillisen koulutuksen lainsäädännössä tulee määritellä loman käsite ja suhde perustelluksi poissaolon syyksi tai opiskelijan oikeudeksi. Opiskelijan oikeuden näkökulmasta toisen asteen koulutusmuodot eivät ole yhdenvertaisia, kun koulutuksenjärjestäjän sama rahoitus on koulutuksenjärjestäjän päättämiin lomajaksoihin

20.09.2020

Pormestari

---

perustuvaa. Koulutuksenjärjestäjän päättämällä lomajaksoilla on myös suora yhteys opiskelijan mahdollisuuksiin edistää omaa osaamistaan ja saada siihen ohjausta ja tukea. Tällä on merkitystä ammatillisen koulutuksen monimuotoisen kohderyhmän ja työelämän tarpeiden näkökulmasta.

Vaikka opiskelijavuoden päivien määrittelyssä viitataan koulutuksen järjestäjän päättämiin lomajaksoihin, rahoitusvaikutus dokumentoidaan suoraan opiskelijakohtaisina Koski-tietoina. Opiskelijan saamiin etuuksiin liittyen oppilaitoksen on myös ilmoitettava opiskelijakohtaiset lomatiidot. Lisäksi Ammatillisen koulutuksen lainsäädännössä edellytetään, että henkilökohtaisessa osaamisen kehittämisen suunnitelmassa (HOKS) tulee opiskelijakohtaisesti suunnitella opiskelijan osaamisen hankkimisen ajoittuminen ja tästä seuraa, että opiskelijan kanssa sovitavat lomat ja muut keskeytykset on sovittava osana suunnitelmaa.

2 § Tutkintojen ja muun koulutuksen painokerroimet

Asetusluonnoksen mukaan ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 8 §:ssä tarkoitetun muun ammatillisen koulutuksen rahoituksen painokerroin on 0,89.

Helsingin kaupungin näkemys on, että esitetty muun ammatillisen koulutuksen uusi painokerroin ei ole riittävä eikä huomioi koulutusten kustannusrakenteiden eroja. Jatkuvan oppimisen näkökulmasta koulutuksen järjestäjän tulee tarjota monimuotoisia koulutuksia niin, että ne ovat laajasti toteutettavissa. Muun ammatillisen koulutuksen painokerroimen muodostumisessa on tärkeää tunnistaa kaikki mahdollisuudet järjestää monimuotoista koulutusta myös tutkinnon osia pienempinä osina.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 8 §:ssä tarkoitettu muu ammatillinen koulutus on eroteltu ammatillista osaamista syventävään tai täydentävään koulutukseen sekä ammatilliseen tehtävään valmistavaan koulutukseen. Helsingin kaupunki pitää tärkeänä, että rahoitusperusteissa huomioitaisiin, että ko. laissa tarkoitettu muu ammatillinen koulutus muodostuu toisistaan hyvin erilaisista koulutuksista ja koulutustarjonnasta. Helsingin kaupunki katsoo, että yhtenäinen rahoituksen painokerroin ei ole riittävä kattamaan muun ammatillisen koulutukseen sisältyvän koulutustarjonnan kustannuksia. Mahdollisuus periä opiskelijamaksuja ei poista tarvetta tarkastella muun ammatillisen koulutuksen rahoitusperusteita. Muun ammatillisen koulutuksen koulutustarjonta muodostuu sellaisista koulutuksista ja kohderyhmistä, joiden kohdalla opiskelijamaksujen periminen ei ole asianmukaista ja kannatettavaa. Helsingin kaupunki pitää tärkeänä, että ammatillisen koulutuksen rahoitus kattaa muun ammatillisen koulutuksen kustannukset täysimääräisenä.

20.09.2020

Pormestari

6 § Maksuttoman koulutuksen painokerroin

Asetusluonnoksen 6 §:ssä esitetään säädettäväksi maksuttoman koulutuksen painokerroin. Luonnoksen mukaan opiskelijavuosia painotetaan korotuskertoimella 0,052 niiden päivien ajalta, kun opiskelija on oikeutettu oppivelvollisuuslain 16 §:ssä tarkoitettuun maksuttomaan koulutukseen. Lisämääräraha kohdistuu oppivelvollisuuslaissa tarkoitettun maksuttoman koulutuksen järjestämiseen tai oppivelvollisuuden laajentamiseen liittyviin ohjaus- ja valvontavastuisiin.

Helsingin kaupunki pitää tärkeänä, että valtio kompensoi oppivelvollisuuteen liittyvän maksuttomuuden kustannukset koulutuksen järjestäjille täysimääräisesti. Kustannukset tulisi siis kompensoida myös hankinta-, tila- ja hallinnollisen työn osalta. On myös huomioitavaa, että oppivelvollisuustehtävän toimeenpano ja uuden tehtävän implementointi nykyiseen toimintaan lisäävät koulutuksen järjestäjän kustannuksia. Oppivelvollisuuslain vaikutusten mukaan oppivelvollisuuden laajentaminen lisää runsaasti koulutuksen järjestäjän opiskelijamäärää. Riittämätön oppivelvollisuustehtävään osoitettu rahoitus saattaa heikentää koulutuksen laatua etenkin muun kuin oppivelvollisuustehtävään liittyvän koulutustarjonnan osalta.

Maksuttomuuskorotuskertoimella tulisi taata kaikille koulutuksen järjestäjille mahdollisuus toteuttaa laadukasta ja tuloksellista koulutusta kaikille oppivelvollisuuden laajennuksen piiriin kuuluville opiskelijoille koulutusalaan riippumatta. Oppivelvollisuustehtävän toteuttamiseen suunnattu rahoitus tulee olla riittävä, ennakoitava ja ennustettavaa.

Opetus- ja kulttuuriministeriön esityksen mukaan koulutuksen järjestäjälle myönnettävää perusrahoitusta voidaan korottaa harkinnanvaraisesti, mikäli oppivelvollisuustehtävästä aiheutuu keskimääräistä merkittävästi korkeammat kustannukset. Koulutuksen järjestäjän näkökulmasta ammatillisen koulutuksen rahoitusjärjestelmä on entuudestaan hajanainen eikä harkinnanvaraisilla korotuksilla tulisi kattaa oppivelvollisuustehtävään liittyviä säännöllisiä kustannuksia. Helsingin kaupungin kanta on, että oppivelvollisuustehtävään liittyvät kustannukset tulisi katkaa täysimääräisesti maksuttomuuskorotuskertoimella.

16 § Opiskelijapalautteen kerääminen

Asetusluonnoksen 16 §:ssä esitetään, että opetushallitus vastaisi palautteen automaattisesta keräämisestä 1.7.2021 alkaen ja koulutuksen järjestäjä vastaisi opiskelijoiden yhteystietojen virheettömyydestä ja ajantasaisuudesta Koski-tietovarannossa. Lisäksi määriteltäisiin, että päättökyselyn automaattisen lähettämisen hetki on, kun HOKS:in tavoitteen mukainen osaaminen on osoitettu näytössä tai muutoin riippumatta arvioinnista.

20.09.2020

Pormestari

Helsingin kaupunki katsoo, että luonnoksessa esitetty opetushallituksen vastuu palautteen automaattisesta keräämisestä on kannatettava. Kaupunki haluaa esittää huolensa luonnoksessa esitetystä aikataulusta. Palautteen automaattisen keräämisen toimivuuden varmistaminen ja testaaminen valtakunnallisesti 1.7.2021 mennessä voi osoittautua haastavaksi.

Helsingin kaupunki kannattaa luonnoksessa esitettyjä koulutuksen järjestäjän vastuuta opiskelijatietojen oikeellisuudesta Koskitietovarannossa ja määritelmää päättökyselyn lähettämishetkestä.

18 § Opiskelijapalautteen painotus ja laskenta

Asetusluonnoksen 18 §:ssä esitetään muutosta katokorjauskertoimen laskentaperiaatteisiin. Kyselyjen kohteena olleiden ja kyselyihin vastanneiden opiskelijoiden määrän perusteella lasketaan järjestäjäkohtainen vastausosuus, jonka perusteella lasketaan kullekin kyselylle järjestäjäkohtainen katokorjauskerroin. Asetusluonnoksen mukaan täysimääräisen katokorjauksen saisi nykyistä pienemmällä, 70 % vastausosudella.

Helsingin kaupunki katsoo, että luonnoksessa esitetty kerroin ottaa huomioon vastausten laadun paremmin kuin tämän hetkinen asetus. Muutos tasoittaa vastausosuuksien välisten erojen merkitystä nykyistä asetusta paremmin.

22 § Työelämäpalautteen kysymykset ja pisteytys

Asetusluonnoksen 22 §:ssä esitetään työelämäpalautteen väittämät ja niiden vastausten pisteytys.

Helsingin kaupunki katsoo, että osa luonnoksessa olevista työpaikkaohjaajalle suunnatuista väittämistä vaatii tarkennuksia, joilla selkeytetään sitä, mitä halutaan mitata. Tämä tukee myös koulutuksenjärjestäjän mahdollisuuksia kehittää omaa toimintaansa saadun palautteen pohjalta. Useat kysymykset sisältävät vaikeasti määriteltäviä määreitä kuten ”riittävä” ja ”joustava”.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36279
mauno.ronkko(a)hel.fi
Annukka Sorjonen, apulaisrehtori, puhelin: 310 84800
annukka.sorjonen(a)hel.fi

Liitteet**Postiosoite**

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

20.09.2020

Pormestari

- 1 Lausuntopyyntö 28.8.2020
- 2 Asetusluonnos ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista
- 3 Asetusluonnoksen perustelumuistio

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Opetus- ja kulttuuriministeriö pyytää 21.9.2020 mennessä Helsingin kaupungin lausuntoa luonnoksesta opetus- ja kulttuuriministeriön asetukseksi ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista. Lausuntopyyntö, asetuseruonnos ja sen perustelumuistio ovat liitteinä.

Asetuseruonnoksessa esitetään tarkistettavaksi ammatillisten tutkintojen kustannuskertoimia vuosien 2018-2019 toteutuneiden kustannusten perusteella. Lisäksi asetuseruonnoksessa ehdotetaan tarkennettavaksi opiskelijavuosien laskentaa ja opiskelijapalautteen keräämistä koskevia säännöksiä sekä lisättäväksi asetuseruonnokseen työelämäpalautetta koskevat säännökset. Uusia kustannuskertoimia sovellettaisiin ensimmäisen kerran myönnettäessä varainhoitovuoden 2021 rahoitusta. Opiskelija- ja työelämäpalautteen keräämistä koskevat menettelyt otettaisiin käyttöön 1.7.2021 ja palautetta käytettäisiin ensimmäisen kerran myönnettäessä varainhoitovuoden 2023 rahoitusta.

Hallintosäännön 9 luvun 1 §:n 7 kohdan mukaan pormestari tekee esityksiä ja antaa kaupunginhallitukselta pyydettyjä lausuntoja sekä huolehtii näihin rinnastettavista muista tehtävistä, jollei asiaa sen periaatteellisen tai taloudellisen merkityksen johdosta ole saatettava kaupunginhallituksen käsiteltäväksi. Lausunto on valmisteltu kaupunginkans-

20.09.2020

Pormestari

---

lian talous- ja suunnitteluosastolla yhdessä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 28.8.2020
- 2 Asetusluonnos ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista
- 3 Asetusluonnoksen perustelumuistio

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

20.09.2020

Pormestari

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1 MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 93 §.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

20.09.2020

Pormestari

Jan Vapaavuori
pormestari

Päätös on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 21.09.2020.

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566